

Statenvoorstel 35/17 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 29 mei 2017

PS-vergadering :

Datum

16 mei 2017

Documentnummer

GS: 4184753

PS: 4189676

Onderwerp

Zienswijzen op de ontwerpbegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Aan Provinciale Staten wordt voorgesteld zienswijzen kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de ODBN. Provinciale Staten maken hierbij gebruik van de wettelijke bevoegdheid om zienswijzen in te brengen op de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling.

In 2016 heeft GS de toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten geactualiseerd. Deze nieuwe kaders richten zich meer op de inhoud en minder op de middelen.

De ontwerpbegroting 2018 van de ODBN is getoetst aan 7 thema's, te weten bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverdieneffecten, weerstandsvermogen, verplichte kentallen en het budgettaire kader. Aan enkele kaders wordt niet of niet volledig voldaan. Dit betreft de thema's kwaliteitsborging, collectieve taken, budgettaire kaders en weerstandsvermogen.

Het voorstel

1. De volgende zienswijzen op de ontwerpbegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 van de gemeenschappelijke regeling ODBN vast te stellen:
  - 1.1. De ontwerpbegroting 2018 sluit aan bij de eigen bestuurlijke kaders van de ODBN en bij het provinciale kader over de verplichte kentallen.
  - 1.2. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij de provinciale kaders over de inverdieneffecten, het weerstandsvermogen, de collectieve taken en het provinciale budget.

- 1.3. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet volledig aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.
2. Verzoeken het Dagelijks Bestuur van de ODBN om de ontwerpbegroting 2018 conform de provinciale zienswijzen aan te passen.

Datum

16 mei 2017

Documentnummer

GS: 4184753

PS: 4189676

Aanleiding

De ontwerpbegroting 2018 van de ODBN is aan alle deelnemers (dus ook de provincie) toegezonden voor de mogelijkheid tot het inbrengen van zienswijzen.

Bevoegdheid

Als gevolg van artikel 59 Wet gemeenschappelijke regelingen ligt de bevoegdheid tot het inbrengen van zienswijzen op de ontwerpbegroting bij gemeenteraden respectievelijk Provinciale Staten.

Doel

Het Dagelijks Bestuur van de ODBN, door het indienen van zienswijzen, in positie brengen om de ontwerpbegroting te verbeteren en de risico's voor de provincie als deelnemer en eigenaar van de ODBN beheersbaar te houden.

Argumenten*Zienswijze vaststellen*

Provinciale Staten maken gebruik van hun wettelijke bevoegdheid.

De ontwerpbegroting is op 20 april 2017 verstrekt aan de gemeenteraden en Staten van de deelnemers. Het Algemeen Bestuur van de ODBN wil de definitieve begroting vaststellen in haar vergadering van 12 juli 2017.

De deelnemers worden gevraagd om vóór 7 juli 2017 eventuele zienswijzen kenbaar te maken.

Het provinciale besluitvormingsproces om deze zienswijzen vast te stellen sluit aan op de bestuurlijke planning van de ODBN. Het is mogelijk voor uw Staten om deze zienswijzen vast te stellen vóór 7 juli 2017.

Uw Staten hebben besloten om de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2018 van de omgevingsdiensten te bespreken en vast te stellen in uw vergadering van 9 juni 2017.

1.1.1 De ontwerpbegroting 2018 sluit aan bij de eigen bestuurlijke kaders van de ODBN.

De ontwerpbegroting 2018 van de ODBN sluit aan bij de door de dienst vastgestelde Kadernota. Tevens sluit de begroting aan op de uitgangspunten uit de Gemeenschappelijke Regeling ODBN.

1.1.2 De ontwerpbegroting 2018 sluit aan bij het provinciale kader over de verplichte kentallen.

De door het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv) verplicht gestelde kentallen maken onderdeel uit van de ontwerpbegroting.

Deze kentallen hebben onder andere betrekking op vermogenspositie, het verwachte resultaat en de netto schuldquote.

Datum

16 mei 2017

Documentnummer

GS: 4184753

PS: 4189676

De ODBN presenteert, als gevolg van recente wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv), de kosten van de overhead afzonderlijk van de beleidsprogramma's. Gemeenten en provincies moesten deze wijziging al doorvoeren met ingang van begroting 2017. Voor gemeenschappelijke regelingen is 2018 het eerste jaar dat de begroting volgens deze structuur opgesteld dient te worden.

1.2.1. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij het provinciale kader over de inderdieneffecten.

Het Algemeen Bestuur van de ODBN heeft in het verleden een structurele en gefaseerde bezuinigingsopgave vastgesteld. De dienst heeft de afgelopen jaren een taakstelling van € 0,9 miljoen gerealiseerd. De opgave voor 2018 (de laatste tranche) is destijds vastgesteld op € 0,7 miljoen.

In de Kadernota 2018 heeft de ODBN aangekondigd dat de opgelegde bezuiniging voor 2018 waarschijnlijk niet kan worden gerealiseerd. Dat beeld wordt in de ontwerpbegroting bevestigd.

Oorzaak hiervan is recente besluitvorming in het AB over de inzet van de Vvgb-middelen; dit zijn de extra middelen die de gemeenten ontvingen in het Gemeentefonds ter compensatie van de bevoegdheidsverschuiving voor Vvgb-inrichtingen (van provincies naar gemeenten). Het AB heeft, in meerderheid, besloten dat met ingang van 2017 dit omzetvolume naar beneden, tot € 350.000, wordt bijgesteld, terwijl de gemeenten in de regio Brabant Noord gezamenlijk circa € 1,7 miljoen extra ontvangen in het Gemeentefonds.

Het bovenstaande betekent dat de gemeentelijke deelnemers, met uitzondering van Boekel, Haaren en Vught, vanaf dit jaar gezamenlijk € 1,35 miljoen minder bijdragen aan de ODBN dan in het verleden het geval was. Hoewel het hier niet om een echte bezuiniging door de ODBN gaat, is er ontegenzeggelijk sprake van lagere kosten voor het overgrote deel van de ODBN-deelnemers. De ODBN is immers niet goedkoper geworden door efficiënter te gaan werken, maar een grote groep deelnemers besteden minder geld aan deze dienst door minder af te nemen bij de ODBN.

Dit voordeel geldt niet voor bovenstaande genoemde gemeenten (omdat er destijds binnen hun gemeentegrenzen geen inrichtingen waren waarvan de bevoegdheid werd overgedragen) en geldt evenmin voor de provincie (omdat de bevoegdheid juist vanuit hier werd overgedragen).

Deze recente besluitvorming is door de provincie als weinig solidair ervaren; de meeste gemeentelijke deelnemers hebben vooral naar hun eigen belang gehandeld en daarbij in veel mindere mate aan het collectief gedacht.

Dit voordelige financiële effect gaat volledig voorbij aan de provincie, nota bene de grootste deelnemer (en tevens risicodragers) in de ODBN.

Datum

16 mei 2017

Documentnummer

GS: 4184753

PS: 4189676

Uiteraard heeft de provincie wel begrip is voor de melding van de dienst dat er nauwelijks nog aanvullend bezuinigd kan worden, mede door deze forse Vvgb-omzetafname.

1.2.2. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij het provinciale kader over het weerstandsvermogen.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing presenteert op een gestructureerde wijze de risico's die de ODBN geïnventariseerd heeft, de impact die deze risico's kunnen hebben en de mate waarin de dienst in staat is deze risico's af te dekken.

Het weerstandsvermogen (dat is de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit) komt uit op 0,3. Dit sluit niet aan bij de norm die de provincie hanteert, namelijk tussen de 1,0 en 1,2. De ODBN erkent in de ontwerpbegroting dat dit een punt van zorg en aandacht is, maar een concreet plan om het weerstandsvermogen te versterken ontbreekt. Wel meldt de dienst dat de nota Reserves en Voorzieningen herzien zal worden.

1.2.3. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij het provinciale kader over de collectieve taken.

In de provinciale kaders is opgenomen dat aan de middelen die in de begroting voor de collectieve taken zijn opgenomen een door het Algemeen Bestuur vastgesteld plan en financieringssysteem ten grondslag ligt. Dat is niet het geval, het huidige plan en financieringssysteem heeft een looptijd tot 2018. Uit de ontwerpbegroting blijkt niet wanneer de ODBN een nieuw (meerjarig) programma aan het Algemeen Bestuur ter goedkeuring wil voorleggen.

1.2.4. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij het provinciale budgettaire kader.

De in de ontwerpbegroting gepresenteerde bijdragen per deelnemer zijn gebaseerd op de werkprogramma's van 2017 en op de vastgestelde begroting voor 2017. De dienst heeft er echter geen rekening mee gehouden dat in het provinciaal programma 2017 een incidenteel bedrag is opgenomen voor het finaal wegwerken van de "oude" Nb-wet dossiers. Deze opdrachtwaarde is niet van toepassing in 2018, maar is door de ODBN nu wel daarin opgenomen. Dat leidt er toe dat niet akkoord kan worden gegaan met de geraamde provinciale bijdragen voor 2018.

Daarnaast is het zo dat de provinciale middelen voor het uitvoeringsprogramma VTH in 2018 zijn bestemd voor opdrachtverlening aan 3 omgevingsdiensten. Zodra duidelijk is welke provinciale bijdrage wordt verwacht per regio kan bepaald worden of een en ander past binnen de financiële middelen.

Datum

16 mei 2017

Documentnummer

GS: 4184753

PS: 4189676

1.3.1. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet volledig aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.

Uit de ontwerpbegroting blijkt welke inzet van capaciteit en middelen de ODBN reserveert ten behoeve van de uitvoering van landelijke prioriteiten en regionale samenwerkingsafspraken. Hiermee wordt bedoeld op het project Samen Sterk in Brabant, de collectieve taken en op voormalige RMB-taken zoals afvalinzameling- en verwerking en crisis- en klachtenbeheer.

2. Verzoeken het Dagelijks Bestuur van de ODBN om de ontwerpbegroting 2018 conform de provinciale zienswijzen aan te passen.

De voorliggende ontwerpbegroting 2018 van de ODBN sluit (nog) niet op alle punten aan op de provinciale kaders. Er zijn nog verbeterlagen te maken.

De provincie roept de ODBN op om deze suggesties over te nemen in de definitieve versie van de begroting 2018.

Kanttekeningen

1.2.1. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij het provinciale kader over inverdieneffecten.

In de AB-vergadering waarin het besluit is genomen om de Vvgb-middelen vanaf 2017 neerwaarts bij te stellen heeft de provincie een amendement op het AB-voorstel ingediend. Dit amendement werd echter onvoldoende ondersteund. Het is maar de vraag of de provinciale zienswijze op dit thema bij de beraadslaging over de begroting 2018 wél op voldoende steun kan rekenen.

De ODBN gaat onderzoeken of de huisvesting van de dienst heroverwogen dient te worden. Vestiging op één locatie brengt mogelijk voordelen met zich mee. Dit zou kunnen leiden tot een structurele financiële besparing. Duidelijkheid hierover wordt later dit jaar verwacht.

1.3.1. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet volledig aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.

Uit de ontwerpbegroting blijkt niet welk bedrag in 2018 beschikbaar is voor opleidingen. Evenmin wordt ingegaan op het periodiek meten van en sturen op klanttevredenheid.

In de ontwerpbegroting is nog niet concreet in beeld gebracht hoe de verbinding wordt gelegd tussen de bestuurlijke prioriteiten en doelstellingen in het VTH-domein en de daarvoor benodigde inzet van mensen en middelen.

Financiën

Het is op dit moment nog niet mogelijk om exact te beoordelen of de in de ontwerpbegroting 2018 gepresenteerde bijdragen van de provincie kunnen worden afgedekt in de meerjarenbegroting van de provincie.

Datum

16 mei 2017

Documentnummer

GS: 4184753

PS: 4189676

In 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. De nieuwe wet legt meer bevoegdheden bij de provincies neer dan eerder het geval was. Dit leidt tot een hoger volume van in behandeling te nemen vergunningen, ontheffingen en meldingen die gerelateerd zijn aan deze nieuwe wet. Dit leidt tot hogere uitvoeringskosten, maar ook tot hogere legesopbrengsten.

In Statenvoorstel 93/16A ([begrotingswijziging legestarieven 2017](#)) is hierover gemeld dat de ramingen van de baten en lasten als gevolg van de nieuwe wet gebaseerd zijn op aannames die deels nog aan de Brabantse uitvoeringspraktijk getoetst moeten worden.

Door uit te gaan van het uitgangspunt "realistisch ramen" is destijds besloten om de financiële impact van de nieuwe wet voor één jaar te ramen. De ervaringen in het eerste jaar (2017) leiden tot naar verwachting een meer gefundeerde opzet bij de provinciale begroting 2018, waar dan een meerjarenraming voor dit onderwerp kan worden gepresenteerd. De impact van deze begrotingswijziging bedroeg voor 2017 circa € 1,6 miljoen.

De structurele dekking van de bovenstaande kosten waar de ODBN in haar ontwerpbegroting 2018 (begrijpelijk) rekening mee houdt, is nog niet geregeld in de provinciale begroting vanaf 2018.

Begroting 2018 ODBN

<i>(x miljoen)</i>	Totaal ODBN	Aandeel PNB
Basistaken	€ 8,7	€ 2,1
Verzoektaken	€ 7,2	€ 5,5
Collectieve taken	€ 0,9	€ 0,2
Voormalige RMB-taken	€ 5,4	€ 0,0
Totaal	€ 22,2	€ 7,8

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing.

Planning

De ontwerpbegroting 2018 is door het Dagelijks bestuur van de ODBN op 20 april 2017 vrijgegeven aan raden en staten. Het Algemeen Bestuur wil de definitieve begroting vaststellen in haar vergadering van 12 juli 2017.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur ODBN over de Ontwerpbegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021
2. De Ontwerpbegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 ODBN

Datum

16 mei 2017

Documentnummer

GS: 4184753

PS: 4189676

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: mevrouw M.J. van den Dries, 06-27745039,
mvddries@brabant.nl, Programmamanager ORO-VTH

Opdrachtnemer: mevrouw G.W.M. van de Burgt - van Berlo, 06-18303094
gvdburgt@brabant.nl, Accountmanager ODBN.